

Kwaliteitskaart Ongewenst gedrag

Kaart	Schoolafspraken
Deelgebied	Gedrag
Verantwoordelijke	Werkgroep gedrag
Geëvalueerd	Oktober 2025

Inleiding:

Sociale veiligheid voor alle kinderen heeft voor ons de allerhoogste prioriteit. Wij willen een pestvrije school zijn waar alle kinderen zich welkom, gewaardeerd en veilig voelen. Wij willen ook een school zijn waar de leerlingen goed onderwijs krijgen. Dat betekent dat de leerkrachten en de kinderen zich moeten kunnen concentreren op de lessen en verstoring daarvan tot een minimum beperkt moet worden. Dat vraagt om een adequate aanpak van storend gedrag. Deze kaart geeft aan hoe wij daar op school mee omgaan.

Doel:

Alle leerkrachten hanteren dezelfde regels en procedures bij ongewenst gedrag.
Alle ouders en leerlingen zijn hiermee bekend.

Preventie:

Als leerlingen zich veilig, erkend, welkom en betrokken voelen op school, dan is de kans kleiner dat ze gedragsproblemen ontwikkelen. Voor een veilig en prettig schoolklimaat zijn drie dingen belangrijk: het bieden van structuur, eensgezindheid onder de leerkrachten, en leerkrachten en leerlingen die zich aan gemaakte regels en afspraken houden. Het is belangrijk dat er duidelijke gedragsregels zijn die voor iedereen gelden en passende maatregelen indien regels worden overtreden of procedures niet worden nageleefd.

In de kwaliteitskaart "Schoolafspraken en gedragsverwachtingen" zijn o.a. opgenomen:

- Schoolafspraken (vak)leerkrachten en overblijf medewerkers
- Gedragsverwachtingen in algemene ruimtes van de school
- Gedragsverwachtingen in de klas

Aan het begin van het schooljaar worden de gedragsverwachtingen in alle groepen herhaald en besproken.

Met de methode Kwink wordt in alle groepen tweemaal per week aandacht besteed aan sociaal-emotioneel leren. De lessen zijn gericht op preventie (van bijvoorbeeld ongewenst gedrag of pesten) en de kracht van een veilige groep. Alle groepen behandelen op hetzelfde moment dezelfde onderwerpen en competenties. Hierdoor is het eenvoudiger om het geleerde in praktijk te brengen, want alle leerkrachten en leerlingen spreken immers dezelfde taal.

In sommige Nova groepen wordt naast Kwink nog de methode The Leader In Me (TLIM) gebruikt voor het ontwikkelen van persoonlijke en interpersoonlijke groei. Dit is echter extra en niet in plaats van Kwink.

Meer informatie over preventieve programma's en activiteiten die samen zorgen voor een veilig en positief schoolklimaat zijn opgenomen in het Schoolveiligheidsplan.

Verschil grensoverschrijdend en ongewenst gedrag:

In de kwaliteitskaart Stappenplan bij gedragsproblemen wordt beschreven wat we verstaan onder grensoverschrijdend probleemgedrag en welke stappen in dat geval worden ondernomen.

Het lastige probleemgedrag dat daar wordt beschreven is ongewenst gedrag dat moet stoppen, voordat het een negatieve invloed krijgt op het lesgeven en leren in de klas en uitgroeit tot grensoverschrijdend gedrag.

Definitie ongewenst gedrag:

- verstoren van de les (b.v. door instructie praten, onnodig geluiden maken, tijdens de instructie naar de wc gaan, spullen door de klas gooien);
- respectloos gedrag naar de leerkracht (b.v. niet luisteren naar de instructie, aanwijzingen niet opvolgen, brutale opmerkingen maken).

Bij grensoverschrijdend probleemgedrag zoals beschreven in de Kwaliteitskaart Stappenplan bij gedragsproblemen (fysiek geweld, verbaal geweld, racistische en/of discriminerende opmerkingen, brutaal/respectloos naar volwassenen, seksueel intimiderend/grensoverschrijdend gedrag, wegnemen/beschadigen van materialen, bezit van voorwerpen/middelen die niet thuishoren op een basisschool) wordt altijd het Stappenplan bij gedragsproblemen gestart. In dat geval is de kwaliteitskaart Ongewenst gedrag niet van toepassing.

Definitie gewenst gedrag:

Het gewenste gedrag staat op een A3 poster, die aan het begin van het schooljaar in elke klas wordt opgehangen op een algemene, duidelijk zichtbare plaats.

Poster groepen 1/2:

afspraken kring en instructie

Poster groepen 3 t/m 8:

Gewenst gedrag in de klas

Ik let op tijdens de instructie:

- ik ben stil;
- mijn handen zijn leeg;
- ik bezoek de wc op een ander moment.

Ik toon respect voor de leerkracht:

- ik ben stil als de leerkracht praat;
- ik volg aanwijzingen op;
- ik gebruik respectvolle taal.

Beloningssysteem

De leerkracht zal een groepsbeloningssysteem inzetten voor goed gedrag in een tafelgroepje of in de klas (b.v. we zijn goed aan het werk, we zijn stil, we zijn stil op de gang, we hebben ons huiswerk bij ons, we zitten klaar voor de les, onze tafels zijn leeg, onze tassen liggen op de gang, we hebben onze gymspullen bij ons).

Afspraken bij ongewenst gedrag:

De in deze kwaliteitskaart beschreven procedure is van toepassing voor alle genoemde groepen, regulier en Nova. Afwijkingen zijn alleen mogelijk in overleg met de intern begeleider en moeten worden vastgelegd in een groepshandelingsplan gedrag of een individueel handelingsplan.

Vanaf groep 3 hebben alle klassen een time-in plek. Bij deze plek wordt een exemplaar van de gewenst gedrag poster opgehangen.

Kinderen die op een plek buiten de groep moeten werken krijgen van de leerkracht ruim voldoende werk mee en een leesboek, zodat zij zich nooit hoeven te vervelen.

Groep 1/2

Bij de kleutergroepen is het corrigeren van gedrag maatwerk, waarbij rekening wordt gehouden met leeftijd en persoonlijke ondersteuningsbehoeften. Bij fysieke confrontaties kan een kind even apart gezet worden om de veiligheid van alle kinderen te waarborgen.

Groep 3 en 4

Eerste keer dat de leerling die dag de les verstoort en/of respectloos gedrag vertoont:

De leerkracht corrigeert kort het gedrag met een woord of gebaar.

Tweede keer dat de leerling die dag de les verstoort en/of respectloos gedrag vertoont:

De leerling krijgt de **keus** en kiest ervoor om:

- zich te gedragen en verder gewoon mee te doen met de klas

of

- met werk naar de time-in plek in de klas te gaan voor maximaal 1 kwartier.

Derde keer dat de leerling die dag de les verstoort en/of respectloos gedrag vertoont:

De leerling heeft geen keus meer en wordt door de leerkracht met werk op een plek buiten de klas maar in het zicht van de leerkracht of in een andere klas geplaatst voor maximaal 1 kwartier.

Groep 5 t/m 8

Eerste keer dat de leerling die dag de les verstoort en/of respectloos gedrag vertoont:

De leerkracht corrigeert kort het gedrag met een woord of gebaar.

Tweede keer dat de leerling die dag de les verstoort en/of respectloos gedrag vertoont:

De leerling krijgt de **keus** en kiest ervoor om:

- zich te gedragen en verder gewoon mee te doen met de klas

of

- met werk naar de time-in plek in de klas te gaan tot de volgende les.

Derde keer dat de leerling die dag de les verstoort en/of respectloos gedrag vertoont:

De leerling heeft geen keus meer en wordt door de leerkracht met werk in een andere klas geplaatst tot de volgende les.

Algemeen

Als de leerling de klas niet wil verlaten, dan wordt een ambulante medewerker gevraagd om het kind te begeleiden naar een andere klas. Op het bord bij de conciërge staat welke ambulante medewerker dit op welke dag doet.

Indien de leerling zich blijft verzetten, dan neemt de ambulante medewerker de beslissing om het kind al dan niet op te laten halen. Als daartoe wordt besloten dan neemt de leerkracht vervolgens telefonisch contact op met de ouders. De ambulante medewerker houdt ondertussen indien nodig even toezicht in de klas. Als er geen

ambulante medewerker aanwezig is dan beslist de leerkracht over het al dan niet op laten halen van het kind.

Op een passend moment bespreekt de leerkracht met de leerling de gebeurtenissen na die hebben geleid tot een derde waarschuwing.

De leerkracht noteert wanneer deze leerling een derde waarschuwing heeft gekregen voor ongewenst gedrag. **Na 5 derde waarschuwingen** wordt telefonisch contact opgenomen met de ouders en wordt in overleg met de directeur en intern begeleider het officiële stappenplan gedragsproblemen gestart.

Nieuwe kans

Iedereen verdient een nieuwe kans. Als de leerling 2 weken lang geen waarschuwing meer heeft gekregen dan wordt de teller weer op 0 gezet.

Consequentietrap samenvatting:

